

5149-A
M.A. (FINAL) EXAMINATION, 2019
POLITICAL SCIENCE
Paper – IV-A
GANDHIAN POLITICAL THOUGHT

Time: Three Hours
Maximum Marks: 100

PART – A (खण्ड – अ)

[Marks: 20]

Answer all questions (50 words each).

All questions carry equal marks.

सभी प्रश्न अनिवार्य हैं। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर 50 शब्दों से अधिक न हो।

सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।

PART – B (खण्ड – ब)

[Marks: 50]

Answer five questions (250 words each).

Selecting one from each unit. All questions carry equal marks.

प्रत्येक इकाई से एक-एक प्रश्न चुनते हुए, कुल पाँच प्रश्न कीजिए।

प्रत्येक प्रश्न का उत्तर 250 शब्दों से अधिक न हो।

सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।

PART – C (खण्ड – स)

[Marks: 30]

Answer any two questions (300 words each).

All questions carry equal marks.

कोई दो प्रश्न कीजिए। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर 300 शब्दों से अधिक न हो।

सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।

PART – A / ਖਣਡ – ਅ

Q.1 (i) Write the name of four thinkers who influenced Gandhiji.

ਉਨ ਚਾਰ ਵਿਚਾਰਕਾਂ ਕੇ ਨਾਮ ਲਿਖਿਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂਨੇ ਗ਼ਾਂਧੀਜੀ ਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਡਾਲਾ।

(ii) Write the incidence which led Gandhiji to protest against government in South Africa?

ਦੱਖਿਣ ਅਫ੍ਰੀਕਾ ਮੋਂ ਕੌਨਸਾ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਹੁਆ ਥਾ ਜਿਸਕੇ ਪਸ਼ਚਾਤ ਗ਼ਾਂਧੀਜੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਕੇ ਖਿਲਾਕ ਵਿਰੋਧ ਆਂਦੋਲਨ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਕਿਯਾ?

(iii) What is Gandhiji's idea about religion?

ਧਰਮ ਕੇ ਸੰਬੰਧ ਮੋਂ ਗ਼ਾਂਧੀਜੀ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਕਿਥੋਂ ਹੈਂ?

(iv) What is Satyagraha?

ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਥੋਂ ਹੈ?

(v) What is Gandhiji's concept of Sarvodaya?

ਗ਼ਾਂਧੀਜੀ ਕੀ ਸਰੋਦਾਯ ਕੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਕਿਥੋਂ ਹੈ?

(vi) Write Gandhiji's idea about village Republic.

ਗ਼ਾਂਧੀਜੀ ਕੇ ਗ੍ਰਾਮ ਗਣਰਾਜਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕੋ ਲਿਖਿਏ।

(vii) Write two similarities between Gandhiji and Martin Luther King.

ਗ਼ਾਂਧੀਜੀ ਔਰ ਮਾਰਟਿਨ ਲੂਥਰ ਕਿੰਗ ਕੇ ਬੀਚ ਦੋ ਸਮਾਨਤਾਓਂ ਕੋ ਲਿਖਿਏ।

(viii) What were the weapons of Gandhiji?

ਗ਼ਾਂਧੀਜੀ ਕੇ ਹਥਿਯਾਰ ਕਿਥੋਂ ਹੈਂ?

(ix) Write Gandhiji's views about alienated individual.

ਗ਼ਾਂਧੀਜੀ ਕੇ ਅਲਗ—ਥਲਗ ਵਿਕਿਤ ਕੇ ਸੰਬੰਧ ਮੋਂ ਕਿਥੋਂ ਵਿਚਾਰ ਹੈਂ?

(x) Write Gandhiji's views about reforms in Indian Society.

ਭਾਰਤੀਯ ਸਮਾਜ ਕੇ ਸੁਧਾਰ ਕੇ ਸੰਬੰਧ ਮੋਂ ਗ਼ਾਂਧੀਜੀ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਕਿਥੋਂ ਹੈਂ?

PART – B / ਖਣਡ – ਬ

UNIT –I/ ਇਕਾਈ – I

Q.2 Describe the ideological foundation of Gandhian Political thought.

ਗਾਂਧੀਜੀ ਕੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਆਧਾਰ ਕਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

Q.3 Discuss the initial movements of Gandhiji in India.

ਗਾਂਧੀਜੀ ਕੇ ਭਾਰਤ ਮੈਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਆਂਦੋਲਨਾਂ ਕਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

UNIT –II/ ਇਕਾਈ – II

Q.4 Discuss idealism in Gandhian Political thought.

ਗਾਂਧੀਜੀ ਕੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ ਕਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

Q.5 Analyse Gandhian concept of Religion.

ਧਰਮ ਕੀ ਗਾਂਧੀਵਾਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਕੋ ਸਮਝਾਇਏ।

UNIT –III/ ਇਕਾਈ – III

Q.6 Analyze the salient features of Gandhiji's Hind Swaraj.

ਗਾਂਧੀਜੀ ਕੇ ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਵਰਾਜ਼ ਕੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕੋ ਸਮਝਾਇਏ।

Q.7 Why Gandhiji advocated Decentralisation in India? Explain.

ਗਾਂਧੀਜੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਮੈਂ ਵਿਕੇਂਦ੍ਰੀਕਰਣ ਕਾ ਸਮਰਥਨ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਥਾ? ਸਮਝਾਇਏ।

UNIT –IV/ ਇਕਾਈ – IV

Q.8 Compare the ideologies of Gandhi and Marx.

ਗਾਂਧੀਜੀ ਔਰ ਮਾਰਕਸ ਕੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਵਾਂ ਕੀ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

Q.9 In today's world, examine the relevance of Gandhiji's ideology.

ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਸ਼ਵ ਮੈਂ ਗਾਂਧੀਜੀ ਕੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਕੀ ਪ੍ਰਾਸ਼ੰਸਿਕਤਾ ਕਾ ਪਰੀਕਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

UNIT –V/ ਇਕਾਈ – V

Q.10 Discuss Gandhiji's idea about the role of technology in development.

ਵਿਕਾਸ ਮੈਂ ਤਕਨੀਕੀ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਪਰ ਗਾਂਧੀਜੀ ਕੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

Q.11 Analyse the role of Gandhiji's political thought in solving the problem of nation.

ਰਾ਷ਟਰ ਕੀ ਸਮਸ਼ਾਓਾਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਵਿੱਚ ਗਾਂਧੀਜੀ ਕੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕਾ ਵਿਸ਼ਲੇ਷ਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

PART – C / खण्ड – स

Q.12 Write a note on Gandhiji's Movement in South Africa.

दक्षिण अफ्रीका में गाँधीजी के आंदोलन पर एक लेख लिखिए।

Q.13 Describe the methods of Gandhiji's movement.

गाँधीजी के आंदोलन के तरीकों को समझाइये।

Q.14 Discuss how Gandhiji's concept of Trusteeship aimed at welfare of all?

गाँधीजी की न्यास संबंधी अवधारणा समस्त लोगों के कल्याण के लिए थी। समझाइये।

Q.15 What is Neo-Gandhism? Explain.

नवगाँधीवाद क्या है? समझाइये।

Q.16 Discuss the important features of Gandhian Socio – economic philosophy.

गाँधीजी के सामाजिक—आर्थिक दर्शन की महत्वपूर्ण विशेषताओं को समझाइये।
